

СВОБОДА

КРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК

UKRAINIAN DAILY

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗУПИНЕННІ ДЕРЖАВНИХ АМЕРИКА

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ГРИ ЦЕНТИ РІК XXXI Число 267 Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 15. листопада, 1923. VOL. XXXI No. 267 Jersey City, N. J., Thursday, November 15, 1923. THREE CENTS

ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКУ СТАЄ ПЕРШИМ ПИТАННЯМ ПОЛІТИКИ

ВАШІНГТОН, 13. листопада. — Президент Кулідж дає уваженість до публічних заяв, що він готується на півні скарбу (міністра) скарбу обійняти податки, та що він віддає свій план лише початком до реформи в тому напрямі.

ЧЛЕНИ КОНГРЕСУ В СПРАВІ ПОДАТКУ

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Ньюйорська газета „Таймс“ віднеслася до всіх членів обох палат конгресу зі запитом про їх opinie (погляд) на проект Мелона щодо об'єднання доходних податків.

З відповідей показується, що велика більшість конгресменів та сенаторів стоїть на становищі, що таке об'єднання податків потрібне.

Протилежність по проекту лише звати прихильники бонуса для жовірів.

БАНКІРИ ТА ГАЗЕТИ ЗА ПЛАНМ МЕЛОНА

ВАШІНГТОН, 13. листопада. — Візвані банкіри про проект Мелона всі прихильні.

Часописі теж заважаються по більшості за тим проектом.

ПРОТЕСТИ ВЕТЕРАНІВ

ВАШІНГТОН, 13. листопада. — З різних частин Американського Леґіону приходять до уряду протести проти наміреного об'єднання податків.

Джан Теайор, віцепрезидент Американського Леґіону, в своїй публічній заяві підняв запит, що секретар скарбу Мелон в своїх обчисленнях, які він подає на доказ потреби своїх податкових реформ, є перекрученим. Далі говорить Теайор, що проект Мелона приносить поземкі мільйонам, але не робітникам.

МОСКОВСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ЦЕРКОВНИЙ ОКАНДАЛ ПЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИМ СУДОМ

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Ньюйорський міський суд розбирав нині позив івана Кедровського, котрий каже, що він є правним епископом всіх російських православних церков в Америці, але котрого не признає додержавний інтронізатор цієї церкви Платон.

Оборонцю півного Платона виводить, що міський суд не має ніякого права розбирати такі питання, бо це справа повинна бути винесена наперед перед державним інтронізатором.

Суддя признає, що він відкидє не має права рішити це справу, бо, раз, Кедровський посилається на іменування церковним главою, яке було встановлено більшістю в урядом, не признаючи американським урядом, а, по друге, церква спра- на це втрущаєся справа церкви, яка не належить до міських судів. Остаточно він відкидає розправу на 20. листопада, коли обі сторони мають заявити з своїми кінецьними аргументами.

КУЛІДЖ ПОСЕРЕДНИКОМ МЕЖИ ДЕРЖАВАМИ

ВАШІНГТОН, 13. листопада. — Південно-американські ре- публіки Перу та Чіле віднеслися до президента Куліджа з проханням, щоб він став їх розмишлювачем у справі оргуїт Тахіні й Аріни, які були предметом суду між републіками (загальне голосування: народом), але й за нього обі сторони поспорилися.

Перуанський вітчизняний посол в Америці пропонує Ку- ліджу свої висновки.

АТІЦІЯ ЗА НЕДІЛЬНИМ СВЯТКУВАННЯМ

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Товариство Божого Діла нью- йорського стейту починає тепер об'єднувати атіцію за ук- ладенням законів, забороняючи неділі вистави, гри та теат- ральні представлення.

Товариство каже, що тепер більше людей ходять в мед- лю до театрів як до церков.

ПІШО КЛІЧЕ ГУБЕРНАТОРА НА ВУДЛЕВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ГАРИСБУРГ, Па., 13. листопада. — Пішхо, губернатор стейту Пенсильванії, вивел до 29 губернаторів стейтів, якіо- чини твердого вугля, запрошення на конференцію в справі фе- дерального законодавства в норист об'єднання між вугля.

Конференція має відбутися дня 26. листопада цього року в Гарисбургу. В своїй запрошенні каже Пішхо, що властитель копалень, котріх він просить погодити справу добродіяло, дали йому до арозуміння, що це неможливо. Вони навіть про- тивляться об'єднанню копальні перевозу вугля зепіллям.

2,000 ІМІГРАНТІВ З РОСІЇ НЕ МОЖЕ ДІСТАТИСЯ ДО АМЕРИКИ

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Американські іммігранти у- рядники доміють собі голову над тим, в який спосіб допу- стити до Злучених Штатів 2,000 іммігрантів з Росії, що приїхали сюди понад російським іммігрантським квоту.

СУД НАД ГУБЕРНАТОРОМ

ОКЛАГОМА СІТІ, 13. листопада. — Нинішній день роз- прави проти стейтсгоубернатора Вогтона був тек пово- лений, слайству над зображення принахили фонди для губер- натора.

Підчас пересудування приватного акція губернатора, що тим заявився, примушено до купівлі акцій, в суді, коли об'єднували сторони доцільно звеличати власний антонім, що мали на кім доказати його принахили до Піншо плас- міні Салом заперечення питання, а суддя висловив всі міш- ня та відповів зі судового протоколу.

ШУКАЮТЬ ЗА ЗАКОМ НА ЗАПАЛЕННЯ ЛЕГЕНЬ

БОСТОН, 13. листопада. — Кількох місцевих лікарів виби- рається на Філіппінські остро- ви, де мають жити маапі, з котрих можна добути серум, що може запобігати запале- нню легень.

КАНАДИСЬКИЙ ГРАФ МОНТЕ КРИСТО

Як показується, то Василь Не- весков, який нездовго втік з карного заведення в Стоці Мавштейн, Мав, доказав шу- ки, які не було ще в Канаді, яку можна тільки порівняти з оповіданням Александра Діма про оутені Монте Кріста з тор- ми в Марсілії.

Коли Невескова доставлено за Принс Альберт до Стоці Мавштейн, то мали вже на його око, як на такого, що дає раз- перет тим віткам з тюрми. Ож Невесков мусів ужити нападничий спосіб, аби дістатися на волю. Якимсь способом він роздобув десь кавалок заліза, довжини одної стопи. Роздобув також кавалок водотна такої самої барви, як стеля в його камері. Пе- реперіти залізні стіни комирів він не пробував, бо знав, що то неможливо. Отже зачав удава- ти, що дуже любить спати на підлозі. Зрешту йому се збо- ронили, але побачивши, що то нічо не допомагає, дади йому спокій. Тоді він ніби класяє спати на підлозі, а дішко устан- вив кімнат під стіну і вилізши на нею, міг досягнути стелі. Звільтав зачав добувати своїм кавалком заліза дірку в стелі, яку на день зазнавав згаданим п'лотною. По кількох тижнях дірку було готово. Коан одначе переліз через нею, побачив, що тепер мусить робити звідтам діру через муровану стіну гру- бу на кілька стій. Він взявся до роботи і накінче вийшов діру й там. Через стіну дістав- ся на дах, з якого треба було спокити. Невесков не хотів бі- сий випадку добути наразитися на небезпечу. Він зробив собі ще шпур і по нім спустився в сад.

ВІКЛАД ФІЗИКИ — СЕ БУНТ У ПОЛЯХ

Проф. Петро Холодний в су- боту, 20. м. на запрошення „Українського Технічного То- варства“ і викладав за час- тів того товариства зрештую згідно з постановою легально заствержденого і осягаючого в поповненні, силі статі за- викладав фізику в одній з сіль забудову св. Юра. На сей випадок адеплат озброєна поліція, переписала всіх слу- хачів, а проф. Холодного ареш- тувала, тримуючи його до ви- відрядження поліційних ареш- татів при у. Яхочина. Неопі- тальні органи поліції, які бую- кова „Газета Поділля“ і „Сло- во Польське“ пишуть про бунт і змови проф. Холодного і до- маються відставки. Дорого до совєтської границі. Отже викладав фізику по українськи для членів легального товари- ства се бунт.

НЕ ТІЛЬКИ У ВАРШАВІ

Дня 12. м. у складі еміції в Москві при Неглінімові про- єді стався експлозія пороку. Будинок вилетів у воздух, а кілька суєдів завалялось. Згинули на місці понад 20 о- сіб; кількасот є ранених. Якто більшістьні хотять викопи- стіти анюх для „уцілення бор- би з контрреволюцією“, то ма- ють вже готовий зразок під- відпуду урочисту прокла- мацию: „Грізний маніфест Вігоса.

ДО УРАДНИКІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА

По причині браку статутів У. Н. Союзу яких посідає наклади випускаєся влітку а новий незможє влісти еше цього року, проситесь еше членів, щоб за той час обходились з статутами так, щоб нові члени хваленого браку статутів не відлучали. Буть може що в деякого як прих. в бущих уряд- ників находитесь більше примірників статутів У. Н. Союзу, тож їх треба передати теперішнім урядникам, щоб мали для нових членів. Тоді наклади, що зможе зібрати в себе надлишку статутів і переслати їх до головної канцелярії для нових від- ділів, зробити тим велику выгоду головному уряду. До та- кого шамоного завірення пішхо знову знову з головному уря- ду огляду на великий кошт друку бажаю з виданням нового накладу статутів аперитися до салідухого копії предла- дуючи потребу деяких змін і поправок. З коменстости оланк сейчас віддається новий наклади, який буде готовий до розси- лки з початком салідухого року.

НОМІ АРЕШТУВАННЯ У ЛЬВОВІ

Польські допінці знала до ме- шканця „Медової Грошаді“ і арештувала всіх присутних там українських студентів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ БАНКІРНИЙ ПОПАЛИ В ЛАПУ

В Вініпегу заарештован дво- лашків, що заробляли в ма- шиником, яка ніби похибува- ла бензином. Машинка скла- далась з двох дощичок, які можна було сильно до купі- стикати. Між дощичок треба- вало вложити баннот і кусень білого паперу і добре стисну- ти, а до кількох годин аж да- ва банноти. Природна річ, що машинка не відбавляла ві- яких баннотів, а про се пере- конувалися, дади на дуринку доперати годі, коли вже було за пліно. Обманні випускали анюх, що мали гроші, та ро- біли ім пропозицію піднести їх їх гроші. Відтак банноти при очах виставляли вклада- ти у машинку і перекладати їх чистими паперами, стискаючи дощичками і відходячи за як- имсь орудками. Коан по кіль- кох годинах виставляв банно- тів, заевонований тим, що фабриканти баннотів не вер- тали, відважались самі оверти- ти машинку, то не тільки що не находили подвійної скійкості баннотів, але навіть не нахо- дили тих, що їх дава до відби- вання. Обманні в такій спосіб вивудили в самім Вініпегу не- менше, як 40,000 доларів. Стоу шукну вони управили також по других містах.

Захили Канаді і оскільки відомо вивудили в одного куп- ця в Кемгрі 7,000 дол., в куп- ців в Сондлі 7,000 дол., в дво- х фармерів в Портсдэй за Пре- рі 7,000, в дво- х фармерів в Кемгрі 5,700 дол., в купця в Ілай 9,800 дол. і т. д.

Арештовани назвали себе не- ред поліцією Павло Пона і І- ван Просо, однакж стверд- жує, що Пона, якого вивудили за провідника обманів, нази- вався в різні часи Чернявсь- кий, Джалсон, Ліванський, Ліш і Яновський. Стверд- жу також, що обманні були звисні не тільки в різних міс- цях Західної Канади, але й в Мінеаполіс та других містах Злучених Штатів.

НЕ ТІЛЬКИ У ВАРШАВІ

Дня 12. м. у складі еміції в Москві при Неглінімові про- єді стався експлозія пороку. Будинок вилетів у воздух, а кілька суєдів завалялось. Згинули на місці понад 20 о- сіб; кількасот є ранених. Якто більшістьні хотять викопи- стіти анюх для „уцілення бор- би з контрреволюцією“, то ма- ють вже готовий зразок під- відпуду урочисту прокла- мацию: „Грізний маніфест Вігоса.

НЕ ТІЛЬКИ У ВАРШАВІ

Дня 12. м. у складі еміції в Москві при Неглінімові про- єді стався експлозія пороку. Будинок вилетів у воздух, а кілька суєдів завалялось. Згинули на місці понад 20 о- сіб; кількасот є ранених. Якто більшістьні хотять викопи- стіти анюх для „уцілення бор- би з контрреволюцією“, то ма- ють вже готовий зразок під- відпуду урочисту прокла- мацию: „Грізний маніфест Вігоса.

НЕ ТІЛЬКИ У ВАРШАВІ

Дня 12. м. у складі еміції в Москві при Неглінімові про- єді стався експлозія пороку. Будинок вилетів у воздух, а кілька суєдів завалялось. Згинули на місці понад 20 о- сіб; кількасот є ранених. Якто більшістьні хотять викопи- стіти анюх для „уцілення бор- би з контрреволюцією“, то ма- ють вже готовий зразок під- відпуду урочисту прокла- мацию: „Грізний маніфест Вігоса.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНИЙ ЗІЗД У ЛЬВОВІ

Дня 9. жовтня ц. р. відбувся Повітовий Народний Зіз судо- вих повітів Львів.Виниши.

Після дискусії вибрано голо- вому Повітовому Народному Комітету Павла Банаша з Вин- ник — та Повітовий Народний Комітет в такім складі: о. Ва- сільківський, о. Андрий Гаври- шак, Лев Галика абс. прав, І- ван Голод, селадці, Гаврило Гіхків селадці, Михайло Кар- півський селадці, о. Іларій Ю- ливич. До Податкової Ко- місії: Петро Павловський студ., о. Семків і д-р Евген Шу- ровський.

В Комітеті застерезено 3 м. січ. і місце з Податкової Ко- місії для Ширеччини.

Завданням Комітету на най- близшу мить згідно з поручен- ням Зізду є надати одні- чинну партійну організацію на цілий львівський повіт в по- розумінню з організаторами Ширеччини.

На Зізді поруч резолюції Народного Зізду з дня 21. трав- ня ц. р. прийнято ще одні резо- люції.

Повітовий Народний Зіз у Львові висловлює глибоку по- шуну і честь для Голови Українсько-католицької Церкви Митрополита о. Андрия Шпел- цинського, заявляю йому грі- бок співчуття з приводу не- полської поведінки польської влади супроти нього в часі не- дуги та вите його з приїздом на Рідну Землю.

Повітовий Народний Зіз у Львові протестує проти ни- щення польськими властями у- країнського шкільництва та переміщення українських шкіл на польські.

Під кінець наради, коли вже багато учасників опустело са- мо зивилися на бай-бай проше- вости з поліції — 12 комісарів, які, провіряючи „запрошення“ де- легітimated учасників Зізду, вивили зі залу наради; наго- вись з цілим роєм поліції сте- регли „Народний Дім“ ще цілу годину після того, як розій- шись учасники Зізду.

ВЕЛИКЕ СПИРОВОЗДАВЧЕ ПОСОДСЬКЕ ВІЧЕ У ЛЬВОВІ

В неділю 21-м. м. у ретійні саї „Народного Дому“ відбу- валося посольське віче, на як- ому промовляли послы Хрью- кий і Козішків. Промови по- слів зібрання привітали бурюю одлески.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПУАНКАРЕ ХОЧЕ ЗАНЯТИ НІМЕЦЬКЕ ПОРТОВЕ МІСТО ГАМБУРГ

ПАРИЖ, 13. листопада. — Французський прем'єр Пуанкаре звернувся нині до британського правительства, щоб Англія згодилась разом з Францією заняти німецьке портове місто Гамбург як кару для Німеччини за се, що вивада дозволя д- престолонаслідников Фрідріхові Вільгельмові вернутись домі, а не дозволяла аліантам вислати в Німеччину аліантської вій- ськової комісії для контролювання німецьких військових сил.

НІМЕЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ ВИДАЛО КАЙЗЕРОВИ ПАСПОРТИ

БЕРЛІН, 13. листопада. — Німецьке правительство заяви- ло урядом, що се неправда, наче воно видало кайзерові Вільгельмові паспорти на поворот до Німеччини.

ФІДРІХ ВІЛЬГЕЛЬМ ВЖЕ ДОМА

ЕЛЬС, Горшій Шлес, Німеччина, 13. листопада. — Бущий німецький престолонаслідник Фідріх Вільгельм прибув нині сюди о 6. годині вечір автомобілем.

БАВАРСЬКІ СТУДЕНТИ ГРОЗЯТ ДИКТАТОРОВИ СМЕРТЮ

МІНХЕН, столиця Баварії, 13. листопада. — Баварське правительство заминає тутешній університет іза постанови студентських зборів, на яких прийнято резолюцію з осудом диктатора Баварії фон Карл за уязнення вождя німецьких фрашків Адольфа Гітлера.

БЕЗРОБІТЦЕ В НІМЕЧИНІ

БЕРЛІН, 13. листопада. — В Реншні під алі- антською окупацією тепер є 2,000,000 безробітних. В Німеччині поза тим країни є ще 700,000 безробітних і 1,500,000 таких, що працюють лиш частину робочого часу, яких німецька влада дає підмогою.

Німецький канцлер Штрессман заявив, що від 15-го с. м. Німеччина перестав давати підмоги безробітним в окупованій Реншні і Руршні.

В АНГЛІ БУДУТЬ НОВІ ВИБОРИ В ГРУДНІ

ЛОНДОН, 12. листопада. — Британський парламент збе- реться на нову сесію завтра і буде роздіти всего тільки три дні. Відтак сесія парламенту буде відложена, а набором парла- мент буде розушеним і будуть розіслані нові вибори.

ЛОД ДЖОРДЖ ПОГОДИВСЯ З ЕСКІМОТ

ЛОНДОН, 13. листопада. — Бущий британський прем'єр Давид Ллойд Джордж і Герберт Г. Ескімот, котрі взаімно во- вали проти себе від 1916 року, покинули тепер ворожню і вліт- новим приязню.

ПАПА РИМСЬКИЙ ВІЗІВАЄ ПРАВОСЛАВНИХ З НАГОДИ РОКОВИНИ СМЕРТІ СВ. ІОСОФАТА ДО ОБ'ЄДНАННЯ З РИМ

РИМ, 12. листопада. — Папа Пії ХІ видав енцикліку до всіх єпископів католицького сайту з нагоди 300-літньої смерті св. Іосафата, архієпископа Польського, котрий згинув му- ченицькою смертю, працюючи для унії (об'єднання) східної церкви з римською церквою.

ХАРЧОВІ СПІЛКИ СТУДЕНТІВ-УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧИНІ

БЕРЛІН, 2. листопада. — Оскільки не відбулись перешкоди, в неділю 11-го листопада о 12 год. відбувається посвячення і прочисте відпраття власної домілки й харчівні „Спільні Студен- тів-Українців в Німеччині“ на Віандлштрассе с. 37. На відкрит- те запрошено представників українських і німецьких органі- зацій, які поможуть старати для зменшення нужди наших студентів в їжу годілі Німеччині. На жаль, урочистість не вийде палальною, бо припаде помешкання влітку не узе- люване, кухні не має потрібної посуду, а харчівна кофера тайтньо пуста.

